

ARMANDO
VERICAT

LA VALL
DEL MIRACLE

XXVII PREMI DE NARRATIVA RIBERA D'EBRE

Notes de soltar

Notes de Color — 35

LA VALL DEL MIRACLE

ARMANDO VERICAT

XXVII PREMI DE NARRATIVA RIBERA D'EBRE

Cossetània
EDICIONS

Aquesta obra ha estat guardonada amb el XXVII Premi de Narrativa Ribera d'Ebre.
El jurat el formaven M. Carmen Correcher i Iborra, Núria Grau i Poyo,
Albert Guiu i Bagés, Àngels Pérez i Tarragó i Sílvia Veà i Vila.

Editat amb la col·laboració de:

Ajuntament de Vinebre

Primera edició: agost del 2010

© del text: Armando Vericat Climent
© d'aquesta edició: Cossetània Edicions

Edita: Cossetània Edicions
C. de la Violeta, 6 • 43800 Valls
Tel. 977 60 25 91
Fax 977 61 43 57
cossetania@cossetania.com
www.cossetania.com

Disseny i composició: Imatge-9, SL

Impressió: Romanyà-Valls, SA

ISBN: 978-84-9791-752-0

Dipòsit legal: B-29.236-2010

I. EL RECTOR DE BOT

*O puríssima Maria,
puix que vos parla lo mut,
lloar-vos jo també voldria,
clara Font de la Salut.*

Pere L. Garceran de Borja,
últim mestre de l'orde de Montesa
de 1544 a 1592

Mossèn Pere Combes va aplegar a Traiguera quan ja començava a fer fosc. Calia buscar un lloc per passar la nit. Tanmateix, no feia intenció d'allotjar-se a cap fonda, no. Això haguera suposat fer front a les preguntes curioses de l'hostaler, de la seua dona i, probablement, d'altres viatgers que, a l'hora de sopar, preguntarien al capellà pels motius del seu viatge. No, no tenia ganes de passar per això. Sacrificaria un bon jaç a la fonda per la solitud i la tranquil·litat. Dormiria a l'aspra terra, però ningú el marejaria.

Viatjava el religiós des de Bot, a la Terra Alta, fins al santuari de la Mare de Déu de la Font de la Salut, al terme de Traiguera. Hauria pogut aplegar al santuari aquella mateixa nit, si s'ho haguera proposat, però no li semblava gens correcte presentar-se fora d'hores. A més, a dintre seu es barallaven dos sentiments contradictoris: d'una banda, es moria de ganes d'arribar i, per altra banda, hi havia la por de fracassar en la

seua empresa. S'hi jugava massa. Millor dit, s'ho jugava tot: s'hi jugava la vida. Tot estava en mans de la Mare de Déu!

Un rafal de pedra, vora el camí del santuari, li va semblar un bon lloc per passar la nit. “Ací farem nit”, va dir en veu alta al seu company de viatge, que va moure les orelles com si hi estiguera d'acord. Al descavalcar, va sentir una punxada al costat com si li hagueren clavat un ganivet fins al moll de l'os. Li mancava la respiració, s'ofegava, i va caure a terra plegat com un drap i doblegant-se de dolor. La maleïda ferida!, quasi l'havia oblidada. A poc a poc recuperà l'alè, fins que pogué redreçar-se.

Davant de la caseta hi havia un garrofer, encara per plegar, on va lligar l'animal. Aquest va doblegar el coll, instintivament, a la recerca del fruit de l'arbre. Adossat al rafal, un povet arplegava l'aigua de pluja. Per sort, era ple a vessar, ja que, pel seu estat físic, quasi no podia ajupir-se. Amb un cul de cànter deixat expressament per povar va beure i, després, en donà quatre mitjos cànters a l'ase. Aquella aigua, fluixa, amb gust de fonoll i garriga, li semblà la millor del món.

—Ah company, quantes ens en tocarà passar! —li va dir mentre li donava uns cops amistosos al llom. L'animal tornà a doblegar el coll en cerca de les garrofes, aliè a les paraules de l'amo.

Ara només calia fer foc. Arrencà dos grapats de fonoll sec, esmicolà una rama seca de garrofer i, quan el foc ja havia agafat una mica d'empenta, li tirà uns quants buscalls d'olivera que hi havia damunt d'un marge de pedra. No feia molt de fred, però la nit seria llarga i a la matinada ja se sap que acostuma a refrescar. A més, el foc faria molta companyia a un pobre, malferit i solitari viatjant que feia ja dos dies que només parlava amb una bèstia.

En la tranquil·litat de la nit va sentir titar un tord. Era el 20 d'octubre de l'any del Senyor de 1531. Els tords ja feia dies que havien començat la seua peregrinació anual cap a terres mediterrànies, per passar l'hivern fugint dels freds del nord i centre d'Europa i, com tots els anys, els caçadors els esperaven, amb tota mena d'estrís, per poder enganxar-los i omplir amb una mica de carn les seues cassoles.

Un grunyit dels budells li recordà que calia menjar alguna cosa. L'ase va mig girar el cap en sentir aquell soroll, que, amb la calma de la nit tan bona que feia, havia semblat el bram d'un lleó.

—Tu com que ja has sopat, maleït!, no et sonen els budells, no! —va dir Pere al pobre animalet, que, com si tinguera coneixement, es va ajocar i només li va faltar dir “tu fes el que vulgues que jo me’n vaig al catre”—. Ja no m’escolta ni l’ase —rosegà mentre tirava mà al sarró on portava els queviures.

El sopar va consistir en dues llesques de pa sucades amb un rajolí d’oli, un tall de formatge i una magrana. Tot ben regat per un bon vi blanc de Batea que portava a la bóta. En acabar es quedà hipnotitzat de cara al foc, pensant en tot el que li havia tocat viure, en tot allò que l’havia portat a la situació extrema en què es trobava, més a prop de la mort que de la vida, amb un peu aquí i l’altre allà.

Pere Combes, en realitat Pierre Combes, va nàixer a un poble del Prepirineu francès, dins d’una família mitjanament acomodada tenint en compte com es trobava la resta de la població. Era el menor de tres germans: Jacques Combes, el germà gran, havia d’heretar tots els ramats i terres de la família; Amélie Combes, la segona, maridà amb un ric comerciant de la zona, i ell, Pere Combes, el menut, l’atrotinat, el cap verd i tants altres adjectius pareguts que li havia dedicat son pare en la seua infantesa i joventut, es consagrà a l’Església. Així ho va decidir son pare i no hi havia res a discutir. Es va ordenar sacerdot i exercia a una localitat veïna.

El jove Pere Combes ni tenia vocació, ni un cop de fava. Ell no era realment un capellà, era un home dins una sotana, i als hòmens els agraden les dones... I a Pere li agradaven les dones i no tenia la intenció de veure-les passejar pels carrers i no tastar-les. A més, era un home trempat, alt, fort i tenia un poder de persuasió natural que havia perfeccionat amb tot el que li havien ensenyat al seminari. A les dones, les tornava boges. Tenia moltes ocasions per establir contactes furtius, i ell no les deixava escapar. Per acabar d’adobar-ho, tenia debilitat per les dones casades, i això acabà per ser la seua perdió.

Ja li va tocar sortir per cames del seu primer destí com a capellà, de nit i clandestinament perseguit pels dos germans i el pare d’una noia que es deixà enganyar dolçament per ell. La va deixar prenyada. Quan va veure els tres personatges a la porta de sa casa, a les onze de la nit i amb cara de pocs amics, va fugir a corre-cuita per la porta del darrere, sense preguntar què volien aquells tres hòmens que portaven un garrot

cadascun i no eren coixos. Sense parar de córrer a la llum de la lluna, plena com un ou, va fer cap a casa son germà i li va explicar clarament la situació. L'hereu escoltà Pere amb silenci i atenció. No va mostrar gaire estranyesa, ja que estava més que acostumat als embolics i problemes de Pere des que era un caganius. Quan va comprendre la situació només va dir:

—Gitat a dormir i demà serà un altre dia. Ara estem cansats i no veiem les coses clares.

Pere no va protestar. Deixava fer a son germà, que ja l'havia tret de més d'un embolic. Tenia raó, descansat es veuen les coses més clares. Se n'aniria a dormir, si és que podia després de l'esglai que s'havia emportat.

L'endemà, son germà no hi era. Anne Marie, sa cunyada, li va explicar que se n'havia anat de viatge per solucionar el desgavell. Ell havia d'amagar-se al mas uns quants dies fins que tornara Jacques amb novetats sobre l'assumpte. Va agafar menjar per a uns quants dies i va partir cap al mas on havia passat llargues temporades durant la seua infantesa. A mig matí del tercer dia que habitava al mas, va veure un genet que s'apropava al seu refugi: era Jacques.

—Com estàs? —li va preguntar sense gaire entusiasme.

—Bé, la cosa està tranquil·la.

Jacques va baixar del cavall i el va lligar a la soca d'un escanyolit ginjoler que creixia a la porta del mas. Després va seure a un banc de pedra, sota l'ombra d'una parra, i es va descalçar. El juny havia començat més calorós del que era habitual.

—Ja ho tinc tot una mica lligat.

—Amb qui has parlat?

—He anat al bisbat. Hem arribat a la conclusió que el millor és que desaparegues. M'han donat una carta de recomanació per al bisbe de Tortosa: ell sabrà què fer. Amb els que et volien fer la pell, ja m'hi apanyaré jo d'ací uns quants dies, quan els ànims estiguen més calmat.

—Vols dir que he de sortir de França? —protestà el mossèn.

—No hi ha més remei. Cap bisbat francès se'n voldrà fer càrrec, de tu. Amb el teu historial...! A la matinada fes cap a casa, ja ho tindrem tot preparat per al viatge.

I així va ser com Pere Combes fugí, a la matinada, furtivament, a llocs d'un ase, amb una mica de menjar i aigua, unes poques monedes i una carta de recomanació per al bisbe de Tortosa. A mesura que s'allunyava de França l'ànima del religiós s'anava alleugerant de les càrregues que suportava. També li anava bé el fet de viatjar tot sol, la qual cosa li deixava temps per reflexionar. Estava disposat del tot a començar una nova vida de recolliment i servei a l'Església, sentia realment la necessitat de fugir dels plaers carnals que tants de problemes li havien portat. Tot aniria bé: parlava perfectament el català, ja que sa mare era lleidatana, i tenia una carta de recomanació del bisbe. A més, ningú li demanaria explicacions, ni tan sols, pensava, el bisbe de Tortosa. Podia començar de zero, sense pes a la motxilla.

El bisbe de Tortosa, Guillem d'Enchifort, el va destinar a la vila de Bot, on el van acollir bé. Ningú va fer preguntes, ja que el seu accent lleidatà no feia sospitar que havia fugit de mala manera de França.

Repasant la història de la seua vida, el cansament i la son el van vèncer, en aquella caseta de barres, a prop de la Font de la Salut, a prop de la seua salvació..., o de la seua mort. Calia descansar, l'endemà seria un dia llarg.

Es va aixecar amb els moixons. El primer que va fer fou rentar-se la ferida i canviar-ne l'embenat. La veritat era que allò cada vegada feia més mal aspecte. Després d'abeurar l'ase i arreplegar totes les pertinències partí decidit cap a l'ermita. Pel camí va continuar rumiant i repasant les desgràcies que li havia tocat viure.

Una vegada es va establir a Bot la seua vida canvià, escarmentat com estava de les conseqüències de les seues aventures, es va consagrar als seus feligresos. Però, com que per a les persones no és tan fàcil canviar, per no dir impossible, la cosa no podia durar... Al cap de tres anys va conèixer una noia casada, Cinta Cervera, amb la qual va fer una bona amistat i confiança. No buscava en ella el plaer carnal, immediat, que havia trobat en les altres dones que havia freqüentat; era amistat, el que hi havia entre ells. Una amistat que, a la llarga, però, es va convertir en amor, l'amor de la seua vida. Cinta omplia el cap de Pere les vint-i-

quatre hores del dia, i no hi podia fer més. Des que era a Bot havia dominat les baixes passions, però allò era alguna cosa més forta, quelcom que, tard o d'hora, havia de petar.

Va començar a fer visites clandestines a casa de Cinta, quan el seu home treballava a defora i es quedava a dinar al tros. La seua era una necessitat tan grossa d'estar junts i estimar-se, que no els importava el que poguera passar. Només volien viure el present i com diuen els capellans: Déu proveirà! Tanmateix, allò no podia durar gaire. Més prompte o més tard, Toni Freget, el marit de Cinta, se n'assabentaria d'alguna forma. Potser hi hauria un missatge... Potser els enxamparia de forma accidental...

Un bon dia es van trobar pel carrer Toni i el seu amic Joan Dalmau, de la veïna població de Batea. Joan comprava i venia vi per tota la zona, des de Tortosa fins a Morella, Vinaròs, Benicarló, Sant Carles de la Ràpita... Toni treballava per a ell les temporades de més feina. Tenien una bona amistat. Joan era una persona seca en la manera de parlar i, després de les salutacions, li va dir sense vindre a la conversa:

—Toni!, obre l'ull que el capellà fa moltes visites a ca teua...

L'altre va restar uns quants segons en silenci, sorprès, fins que només va aconseguir dir:

—Vols dir, noi?!

—Ja t'ho he dit. I no em demanes més explicacions que ja saps que a mi m'agraden poc tots aquests romanços. Jo ja he fet el que havia de fer: ara és cosa teua.

Es va acabar la conversa, els amics es van acomiadar, i Toni va marxar cap a casa rumiant el que calia fer. Estava segur que si Joan li ho havia contat era perquè ho sabia ben cert. Probablement n'anava el poble ple.

Toni Freguet va continuar fent la seua vida normal, de casa al camp tots el dies menys els diumenges, que es mudava i feia quatre gots de vi a la taverna, amb els amics. Intentava dissimular el seu neguit i cap dels seus amics ni parents va endevinar el que li passava pel cap. La veritat és que estava desconcertat del tot: estimava molt la seua dona, Cinta, però no estava disposat a ser un cornut, i menys que un capellà maleït fóra el culpable de la situació. Calia tallar-ho en sec, s'havia d'arrencar

la mala herba de soca-rel; això és el que faria i, després, alabat sia Déu! “Si matem el gos, s’acabarà la ràbia”, va pensar.

Una nit va dir a la dona, com solia fer moltes vegades: “Amaneix-me la berena per a demà que estaré tot el dia al terme.” Feia dues setmanes que Toni no dinava al camp; ja ho havia fet expressament perquè els amants, Pere i Cinta, tingueren més ganes de veure’s. Això faria que el parany fos més efectiu. L’endemà es va aixecar, encara de nit fosc, va enganxar l’animal al carro i va marxar com un dia dels tants de la seua existència. Tanmateix, no es va dirigir cap a les vinyes de la partida del Molinar, que era la finca que tenien més lluny del poble, sinó que a cinc minuts del poble va entrar a un tros menut de garrofers que havien heretat de sa sogra. Va amagar el carro i el matxo a la solrama d’un garrofer monumental (el més gran del poble, deien) i se’n va tornar cap a casa.

La seua intenció era entrar a casa pel pati del darrere i amagar-se al corral. Si la seua dona baixava per donar menjar a les gallines, conills i altres animalons, ell s’ocultaria sota la palla que tenien emmagatzemada per al matxo. I si entrava el capellà... Ai si entrava el capellà! Ni ell mateix sabia el que faria! El que sí que estava clar era que, de cosa bona, ni una.

Al cap d’una hora va baixar Cinta al pati amb el cistellet per arreplegar els ous del dia, després va agafar un cabàs i es dedicà a donar menjar i aigua a tots els habitants del pati. Mai hauria sospitat que sota el munt de palla estava amagat el seu marit. Aquell home rutinari, més que previsible, jeia amb el cor accelerat com el botxí davant la proximitat de la seua víctima.

Després de dinar, quan Toni ja estava fins als collons d’aquella vigilància infructuosa, es va sentir la porta del pati. Era mossèn Pere que entrava furtiu palpant les parets del corral, cec pel canvi de la llum exterior a la penombra del corral. Toni, com els gats, acostumat a la foscor de tantes hores allí acotat, l’haguera pogut punxar com una oliva amb la força que hi havia al seu costat; tanmateix, alguna força divina el contingué. Era millor enxampar-los en plena feina. Pensava que d’aquesta manera es quedaria més satisfet en veure la cara d’avergonyida de la seua dona.

—Cinta, Cinta! —va cridar el capellà a mitja veu.

De dalt una veu apagada per la llunyania li contestà. Era clar que no li suposava cap sorpresa la visita de l'intrús, que tantes i tantes vegades s'havia repetit aquella comèdia, que ja es tractava d'una rutina. Toni va prémer amb força el mànec d'una falç que romania penjada a una estaca de fusta del corral i, mentre la sang inflamava el seu cervell, tingué clar el que faria, com en una visió; cap persona al món es riuria mai més de Toni Freget.

—A aquest fill de puta jo el capo... Capadet, i li faig menjar els collons de viu en viu —va remugar en veu alta, quasi sense adonar-se'n.

Al cap d'una estona, que a ell se li va fer eterna, va sortir del seu amagatall amb la corbella a la mà i es va enfilear escales amunt en cerca dels amants. D'un cop de peu va obrir la porta de l'alcova i allí eren, Cinta i Pere abraonats sota els llençols. El capellà semblava tranquil, potser sabia que tard o d'hora aquella situació s'havia de produir; en canvi, ella cridava com una boja.

—Per l'amor de Déu, Toni..., per l'amor de Déu, tingues coneixement! —només aconseguia dir en veure Toni amb la corbella a la mà i la cara de boig que feia.

—Vine aquí, malparit, vine, que t'arranco els collons de soca-rel!

Mossèn Pere es va aixecar i agafà la sotana i les espartenyas en un fardell mentre Toni li clavava un cop de falç que no va poder evitar. I Cinta no parava de cridar. Pere, instintivament, agafà la gerra de porcellana que hi havia damunt la calaixera i li la va estampar al cap a Toni, que, corbella en mà, va caure a terra estamordit. Era el moment de fugir. I Cinta no parava de cridar; probablement hi havia mig veïnat al carrer, seria millor sortir pel pati. Com va poder va arribar a casa, es va embolicar la ferida, es va ficar una sotana neta i se n'anà a casa el metge dissimulant el dolor pels carrers.

En veure-li la ferida, el metge va bufar i, mentre preparava els seus estris, li amollà sense molts de miraments:

—Ja us ha enxampat Toni. Si és que això es veia vindre d'una hora de lluny... No sé com es pot ser capellà i ser tan soca!

—Fes la teua feina i calla! —li va dir Pere amb la veu esmorteïda pel dolor, però amb autoritat.

El metge va netejar, cosir i embenar el tall que l'esmolada corbella de Toni Freget havia dibuixat a la pell blanca d'Església de mossèn Combes.

—Fica't la sotana i puja al carro.

—I això?

—Anirem a Tortosa a casa d'un metge amic meu molt bo. T'hi estàs uns quants dies i després ja ho veurem. Aquesta ferida no té gaire bon aspecte i si t'enxampa Toni pel carrer t'acabarà de rematar.

Pere es va gitar al carro i el metge el va cobrir amb una manta, per evitar les xafarderies de la gent del poble, que ja feia estona que feia rogles per les cantonades de la vila comentant l'escàndol. Ningú s'ho haguera pensat mai de Cinta..., i menys del tarambana del capellà. *Mossèn Saltapatis* el van batejar a partir d'aquell dia. Anys després encara es deia pel poble: "Eres més calent que mossèn Saltapatis", quan un noi jove només tenia al cap les mosses de la vila. Així va quedar molts anys com una dita local.

Després d'inspeccionar el ferit i parlar amb el seu col·lega, el metge tortosí va cabotejar amb cara de pocs amics. Ell i el metge de Bot van creuar una mirada que ho deia tot sense parlar, i mossèn Pere ho va entendre tot, només en veure l'expressió dels metges. Es va fer un silenci llarg que cap dels tres era capaç de trencar, fins que Pere no va poder aguantar més i va exigir una explicació.

—Digueu-me alguna cosa! Si m'he de morir vull saber-ho i, si no, també, però... Per l'amor de Déu, digueu el que sia!

—Tens el fetge tocat, no hi ha res a fer —va dir secament el metge tortosí—. La ferida està neta i cosida, però no hi podem fer res més.

Aquelles paraules van pegar voltes pel cap de Pere durant hores, hores que va perdre assegut, vora riu, sense més pretensió que la d'estar tot sol, de buscar una solució que no hi era. Emperò, les paraules d'unes dones que es van aturar a fer conversa prop seu, li van donar una petita llum d'esperança. Parlaven d'una tal Maria, una veïna a la qual se li havien enganxat dues sangoneres a la gola en caure al riu. Quasi s'ofega. Maria va acudir a l'ermita de la Font de la Salut i, en beure l'aigua de la font del Miracle, li van caure les sangoneres en poques hores.

—Diuen els metges que és un miracle! —va dir la que contava la història.

—Miracle!, miracles és el que fem nosaltres tots els dies per omplir l'olla, la resta només són encerts. Si està viva és perquè no s'havia de morir, i prou!

—No ho sé, xica, però una cosa o altra hi ha de veritat.

Això era l'únic que quedava a mossèn Pere Combes, la fe, si és que n'havia tingut mai. La fe havia de créixer des d'algun racó de la seua ànima i escampar-se per tot el seu ésser. No li quedava altra alternativa, havia de viatjar fins a la Font de la Salut!

Entre cavil·lacions, mossèn Pere anava fent camí. En arribar a una de les creus que marcava el recorregut, el camí s'enfonsava cap a una vall. Allí es va trobar un pastor que creuava el camí amb el seu ramat.

—Bon dia! Que falta molt per arribar a la Font de la Salut?

—Nooo... El santuari és al final d'aquest tros de camí que es veu. A la fondalada del barranc.

—Al mig d'un barranc? —es va estranyar mossèn Pere. Les ermites se solien construir en llocs elevats.

—Sí, on van trobar la imatge, a l'aigua. Davant de l'església hi ha dos ullalets que, quan estan revinguts, brollen molts de dies seguits.

—I què me'n dieu, dels miracles de la Mare de Déu?

—Jo crec que molts són invencions, la majoria diria jo, però de miracles, miracles també n'ha fet uns quants. Li contaré el cas de la meua gosseta; aquella, la veu? —va assenyalar una gossa de les que portava amb el ramat.

—Sí, pareix molt espavilada.

—La millor que he tingut i tindrè en tota la vida —va dir el pastor mentre arreplegava una pedra i la llençava per baix braç a dues ovelles que s'apartaven del ramat—. Una temporada de les moltes que em quedava al corral del Pasqualino, ací dalt —assenyalà cap a la serralada—, es va fer tan dolenta que em pensava que es moria.

—Doncs sembla molt recuperada i amb molta vitalitat.

—Sí, però aquells dies la vaig veure tan malament que no sabia què fer. L'animalet no feia peu. La vaig baixar al santuari i la vaig fregar amb

aigua del pou, al mateix temps que pregava per la seua salvació. L'endemà ja estava més eixerida i, al tercer dia, ja corria com ara!

—I penseu que és un miracle, o que es va salvar perquè no li tocava morir-se?

—Calleu, calleu..., que no s'ha acabat la contalla, encara queda el més estrany del cas —el pastor va fer una pausa sabedor que, en aquell moment de la narració, que havia fet més d'un milió de vegades, tenia el públic a la butxaca.

—Encara n'hi ha més? —va dir mossèn Pere per donar una mica de pressa al pastor.

—Sííí. Un dia em va trobar el prior del santuari, fra Francesc Prats, i em va dir: “Miquel, no saps que la teua gosseta dorm tots els dies davant de la Mare de Déu.” I em va explicar com l'havia vista unes quantes nits dormint davant de la capelleta, als peus de la Verge. Jo, no en vaig fer molt de cas, però un dia em vaig despertar, a mitjanit, amb ganes d'orinar, i la gossa no era enlloc. Em vaig vestir i passejant, passejant vaig fer cap al santuari i..., allí era ajaguda davant de la Verge, com m'havia dit el prior. A més, no la vaig poder fer moure del seu jaç. Quan vaig intentar emportar-me-la em va ensenyar les dents com si no em coneguera. Si això no és un miracle!

—Home..., normal no és —va aconseguir dir en Pere—. Espero que la Verge sia tan benèvola amb mi. Bé, Miquel, si esteu per ací ja tornarem a parlar. Jo penso quedar-me uns quants dies al santuari. Déu vos guard!

—Espero que us vagi bé —es va acomiadar el pastor, tot aixecant la mà. No va gosar comentar al capellà el mal aspecte que feia, groc com un escorpí.

En arribar a la plaça de l'ermita, a l'ombra dels arbres, una mena de pau interior el va envair. Era com si el seu cos i la seua ànima s'hagueren alineant en perfecta harmonia amb l'univers. Ja davant de la imatge de la Verge una força estranya el va impulsar a agenollar-se i pregar amb una concentració infinita. Era com si al món només hi foren ell i la imatge. Després va povar amb la corriola i un povalet de llautó l'aigua miraculosa. En va beure fins que ja no n'hi entrava més. Meticulosament es va desembolicar la ferida i la va netejar amb l'aigua com en una cerimònia sagrada. El cansament del viatge va desaparèixer per complet.

ÍNDEX

I. El rector de Bot.....	7
II. La confraria	25
III. Una visita inesperada.....	33
IV. El miracle de la vida.....	43
V. Il·lusions trencades	49
VI. Els Jurats i Consell de la Vila	63
VII. Dies d'incertesa.....	83
VIII. La sentència.....	97
IX. Nit de lluna plena.....	103
X. La medalla	111
XI. Un moment de bogeria.....	115
XII. La troballa.....	119

